

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Adunarea dela Lugoj.

Primum știres, că adunarea poporală, ținută eri, Joi, în Lugoj, a fost impunătoare. A participat lume multă, inteligenți și popor, s'au rostit vorbiri frumoase, iar la urmă s'a votat următorul proiect de soluțiune:

Aderenții partidului național român din comitatul Caraș-Severin și comitatele învecinate, întruniți la Lugoj în adunare poporală la 2/15 Iunie 1911:

constată, că sistemul de guvernament inaugurat în Ungaria, la 1867, susține și astăzi aceea politică de distrugere, care bazându-se pe exclusivismul de rasă și de clasă, încătușează forțele adevărate ale acestei țări, și în special face imposibilă validitatea politică, dezvoltarea economică și culturală a poporului; constată cu durere, că ocărnuirea țării disconsideră nu numai drepturile inalienabile ale poporului român, ci nesocotește chiar și cele mai elementare îndreptățiri ale limbei și obiceiurilor poporului român;

protestează cu toată hotărârea împotriva acestor stări de lucruri și pretind respectarea intereselor de existență națională ale poporului român din Ungaria, pretind ocrotirea intereselor economice ale țărânilor române și reclamă să i se recunoască poporului român cuvânt în ocărnuirea țării, în proporțiunea jertfelor de sânge și de avere pe cari le aduce pentru susținerea țării și mărirea monarhiei;

cer introducerea fără amânare a sufragiului universal, egal, direct, secret, fără restricții și cu votarea în comune, precum și o arondare dreaptă a cercurilor electorale, ținându-se seamă de relațiile de naționalitate ale populației țării, ca fiecărui popor din țară să-i fie dată posibilitatea a trimite în dietă deputați în raport cu numărul său;

protestează împotriva tendinței de a amâna și lua dela ordinea zilei această reformă, fără de care

este cu neputință înstăpânirea unui regim democratic, singurul care răspunde astăzi exigențelor unei dezvoltări firești și sănătoase a țării, în plină consonanță cu interesele de viață a popoarelor, cari împreună constituie țeara;

reclamă deplina garantare a libertăților publice, asigurarea eficace a liberului exercițiu al drepturilor cetățenești și eliminarea radicală a tuturor acelor practice neconstituționale și nelegale, cari înstăpânindu-se în cursul vremii în Ungaria, au otrăvit toate fântânile vieții publice; iar relativ la așa zisele inițiative de împăciuire națională, invitate din diferite părți în timpul din urmă, iau cu satisfacție act, că se află deja bărbați de stat, cari recunosc, că chestiunea de naționalități este astăzi chestiunea de cea mai vitală importanță a Ungariei, și că dela fericita ei soluțiune depinde viitorul Ungariei; regretă însă, că până acum nici un fapt de guvernament nu a dovedit, că întru adevăr am fi ajuns în evoluțiunea politică a țării la acel mult dorit punct de întoarcere, când prin fapte incontestabile să se dea dovadă, că ocărnuitorii țării sunt potrivni de adevărul, că nu pe temeiul forțării unei supremații artificiale, saturate de nenorocitul spirit al exclusivismului de rasă, ci numai și numai în spiritul sincerei păci, a deplinei egalități de drept a popoarelor, cari constituie țeara și a adevăratei libertăți naționale, bazate pe drept și dreptate, pe respect reciproc de drept și pe încredere reciprocă, se poate înfăptui justa și multămitoarea, și prin urmare singur posibilă soluție fericită a chestiunii de naționalități din Ungaria;

în fine își exprimă aderența la programul partidului național român și în lupta pentru ducerea la îndeplinire a programului acestui partid își depune deplina încredere în comitetul central al partidului național român.

Scrisoare din București.

Adunarea societății ortodoxe naționale.

Acum un an, în ziua înălțării domnului nostru Isus Cristos la ceruri, doamnele din înalta societate bucureșteană au înființat „societatea ortodoxă națională a femeilor române”, primită cu bucurie din partea tuturor Românilor, credincioși legii noastre strămoșești.

Infiițarea societății a fost reclamată, ca o necesitate arzătoare, de o parte de propaganda catolică, devenită prea îndrăznească cu privire la cucerirea de teren și de suflete, (mai ales de suflete) într-o țară, care a fost, este și va fi pururea ortodoxă, de altă parte de atacurile ce se îndreptau din partea unor oameni fără suflet în contra capului văzut al bisericii ortodoxe române din regat, în contra I. P. S. Sale Mitropolitului Primat Atanasie.

Faptul, că societatea ortodoxă națională a femeilor române a fost îmbrățișată cu multă căldură de toate păturile sociale ale țării românești, dovedește din destul necesitatea infiițării și a existenței ei; și de a activitatea pe care e chemată a o desvolta, lumea românească așteaptă mult bine pentru biserică și neam.

Îmbucurător pentru toți Românii ortodocși de pretutindena este și trebuie să fie acest pas laudabil al femeilor române bucureștene din motivul, că el formează un bun început, de a purta de grijă în viitor și societatea de biserică și așezămintele ei, cum se face aceasta pe alte locuri, și a nu le lăsa toate în sarcina guvernului, în sarcina statului, cum era mai înainte obiceiul în România.

Va fi bine să se știe, că societatea aceasta ortodoxă națională a femeilor române are peste 70 de comitate, așa numite *parohiale*, în capitala București, și multime de filiale în țara întregă, că a înființat bibliotecă populară pentru răspândirea culturii religioase morale și a aranjat ținerea de conferențe patriotice religioase. Căci scopul societății este: educarea creștinească și patriotică a generațiilor cari vin. De aceea, între problemele ce le are societatea de rezolvat este și infiițarea unei școli de fete cu internat, cu educație ortodoxă românească. În scopul acesteia societatea a cumpărat deja un imobil, în strada Principatele Unite, cu un preț de peste 200.000 lei, și acum organizează o loterie, cu losuri în valoare de 600.000 lei, pentru ca acest frumos și însemnat așezământ de cultură românească să poată fi deschis cu începerea anului școlar 1912, deci în Septemvrie anul viitor.

În înțelesul statutelor societatea aceasta ține în fiecare an un *congres anual*, în Noemvrie, când se face dare de seamă despre activitatea societății și despre starea financiară a ei, iar la Rusali câte o adunare generală, în care se discută propuneri menite să promoveze interesele societății și să înalțe avântul activității ei.

Adunarea generală a anului acestuia, prima dela infiițarea societății, s'a ținut luni, în București. A participat multă lume aleasă din București și numeroase delegațiuni din țară.

S'a oficiat întâi, la orele 10 și jumătate, un serviciu divin (doxologie) la mitropolie, prin P. S. Sa Arhiepiscop Teodosie Ploesteanul, vicarul Mitropoliei, cu asistența înaltului cler, iar răspunsurile au fost date de corul mitropolitan.

La mitropolie era deschis un registru, în care după terminarea serviciului divin toți cei prezenți și-au semnat numele. Publicul a fost primit la mitropolie de P. S. Sa Arhiepiscop Teodosie Ploesteanul și de Arhimandritul Iulie Scriban, directorul seminarului central.

Adunarea generală s'a ținut apoi după amiază la orele 4 în sala mare a Ateneului român, care era plină de public adunat din toate părțile de țară.

A fost deschisă de către P. S. Sa Arhiepiscop Teodosie Ploesteanul, ca locțiitor al Mitropolitului Primat, cu o cuvântare potrivită, în care P. S. Sa spunea cam următoarele:

Compusă din tot ce are mai ales societatea ortodoxă a femeilor române, simt că mi se umple inima de bucurie, când văd că se strânge în rândurile acestei societăți tot ce este bun român, pentru apărarea religiei și naționalității noastre. Aceste două idei, religia și naționalitatea, au călăuzit totdeauna pe strămoșii noștri și știm din istorie cum veștii plășăștiau să apere credința și neamul atunci când erau amenințate. Locul plășășilor de pe vremuri astăzi a fost luat de d-voastră, distinse doamne, atunci când calomniile urâcioase au fost aruncate asupra memoriei ierarhilor trecutului.

P. S. Sa face apoi o dare de seamă a activității societății, așa de rodnică pentru timpul scurt de când este infiițată. Societatea are înființate școli freobeliene, 12 biblioteci populare, răspândite prin mahalalele din capitală, și are intențiunea de-a face o nouă școală freobeliană la toamnă. Scopul cel mare al societății este infiițarea unui liceu internat pentru fete, a cărui construcție va începe cât de curând pe locul din str. Principatele-Unitate.

FOIȘOARĂ.

Documente istorice.

O rezoluție, la jalbele măcerilor din Sibiu, dată la anul 1820.*

Cercetarea, care la jalbele locuitorilor români din Maerii Sibiiului pentru multe greutăți asupra magistratului Sibiiului date, s'au făcut prin relația o. gubernium din 3 Aprilie a. 1819, (iară Nro 1059 din 1811, a căria acte aicea să trimis în apoi) zmerit așternându-se Prea-sfințitei sale măriri împărătești, aceiaș preainaltă mărire, preamiloștina sa hotărâre în următorul chip s'au milostivit a o da afară, adeoc: ca în Maerii Sibiiului, multime de norod fiind, și români mestecați cu sași șezând, după așezământul șederii lor împărțindu-se în vecinătăți să-și facă fânăeje și jurați, și nefăcându-se osăbire între nație. Deregătorii lor, după măsura hărnicioii trebuincioasă pe lângă mulțimea votumirilor să să aleagă, cari vor avea a atârna

dela magistratul cetății, și așa opinia (:gândirea:) o. gubernium intraciastă parte cu acel mai încoalo adaus a o întâi, ca în alegerea deregătorilor, sloboda votazeie totdeauna să să pzească. Iară ce să atinge de punctamurile jalbelor la

1-lea. Descoperindu să aceia cumeș magistratul Sibiiului, pe români cei din Maeri, împotriva înțelesului și a duchului adusei înlăuntru regulații, întocmai ca pe iobagi i-au socotit la ori-ce lucruri și forșpanuri fără plată i-au silit, și ou mult mai aspru decât ou sașii cari șed în Maeri ou dâșșii au urmat; așa această mare abaterere dela regulația ce s'au făcut la nația săsasocă, aspru să să infrunte aceluiaș magistrat, și o. gubernium să i-să porunciască a avea mai mare priveghiere, ca români cei ce dimpreună cu sașii șed și așa atât bunătăților, cât și greutăților întocmai trebuie a fi părtași. De aici încoalo mai mult decât sașii să nu să împovăreze, ci fiind unii ca și alții, după aflarea puterii întocmai atât greutățile de obște să le poarte, cât și din venituri să să împărțasocă, însă

a.) Totuși locuitorii din Maeri dela curățirea ulițelor de noroiul ce este sănătății stricătoru, după sunetul preainaltului rescript la 4 Octomvrie 1804 Nro 3193 o. gubernium trimis, nu să pot scuti, trebuind aceasta precum la români, așa și la sași întocmai să să întindă.

b.) Locuitorul D. Mărgineanu, de socotește că are pricină ou temei a să jelu asupra provizărului cetății Michail Tail, să se îndrepte pe calea sa așii cerca face-rea îndestul.

c.) Românilor în Maeri locuitori pentru forșpanurile și cele fără plată luate din porunca magistratului de pe dâșșii fără cuvință zmulse fiind, după-ce acolea mai întâiu să vor legitimăli, din elodial-cassa cetății să li să bonificăliuasocă și să li să plăteasocă, și despre anumit făcută plătire, trebuincioasa legitimație să să trimisă în sus.

d.) Opinia cercetătorilor comisarșii în partea aceia făcută ca fiind-că prin zidirea căsarmeri cei cătănești tuturor cetățenilor și lăcuitorilor ou scutirea de a ținea la sine în sălăș cătane, s'au făcut ușurare pentru cărătura lemnelor și altor materii, nimic plată să nu primiasocă, fără povara ou cătanele cele în garnizon aflătoare, români ou sașii dimpreună să o poarte, să întărește.

La al 2-lea punctum. Fiind-că nu numai dreptății cei firești, ci și legilor omenești să împotrivesc a o pri pe români să nu învețe la meșesuguri, și așa prin aceia a li să înhide calea povățitoare la procopsirea cea de lipă, Magistratului Sibiiului să să înștiințeze preainalta neplăcere, că a îndrăznit a o pri pe români dela primirea în țehuri și prin aceia a le pune

pe deocă în pășirea cătră procopsire, din care temei nu numai în cetatea Sibiiului, ci prin toate scaunele și districturile nații sășești pe calea o. gubernium a să publicăli să poruncesce, ca țehurile meșterilor și pe prunciul cei românești să-i primeasocă la sine ca inăși, și arătându-și hărnicia sa să-i facă și ghezeli, (meșteri leaghini). Mai încoalo după-ce vor impliri și vor face îndestul sunetului articulelor celor de țehuri, să-i facă și maistări și dimpreună ou dâșșii ai împreuna, mai încoalo spre a să putea duce în împlinire această orânduială, ca una care este întemeiată în dreptatea cea firească, să să porunciască comesului nații sășești, ca deosebită purtare de grijă și priveghiere să aibă.**)

La al 3-lea punctum. Obeoția (lucrare) de către magistratul Sibiiului intracolo pusă, că românilor inșul (dreptul) e să chema împreună cetățeni cu sașii nu li s'ar ouveni, este ou totul fără temei, de vreme-ce, cum-că români nu mult mai înainte ou venetici și oaspeți, după cum prin Andreianul privilegium sașii să numesc a fi fost în Ardeal, adevărat este. Și după cum aceia cari au înș de nemesug între unguri să socotesoc, întru acela chip

*) Așa se întâmpla la anul 1820. Nu-i mirare. Dar și astăzi în a. 1911 d. e. măcelarii sibieni nu primesc români la măcelărie, după cum s'a întâmplat nu de mult, zicând: că au legătură între ei să nu primească român la această meserie. — E. C.

*) Din această rezoluție se poate ușor înțelege, ce anume cereau măcerii în jalbele lor dela guvern. Sunt puține documentele de felul acesta, pe cari le posedem noi, și e bine să cunoaștem relațiunile din trecut dintre Români și Sași.

„In timpul din urmă, spunea P. S. Sa, în toate Duminecile și sărbătorile societatea a ținut să se manifeste, iar acum de curând a înființat o loterie pentru sporirea fondurilor societății”. „In numele I. P. S. Sale Mitropolitului Primat, termină P. S. Sa, viu a vă comunica adăncile sale mulțumiri și a vă împărtăși dorințele sale pentru prosperitatea societății”.

Se cetește o telegramă a doamnei Anastasia Filipescu, presidenta societății, care regretă mult că nu poate participa la adunare, și se cetește și răspunsul trimis doamnei Filipescu, tot pe cale telegrafică, din partea comitetului central, apoi se dă cuvântul domnului profesor universitar Mehedinți, care rostește o cuvântare frumoasă, cam de următorul cuprins:

„De ani de zile, nori grei apăsă asupra bisericii noastre. Proivnicii neamului nostru credeau, că o vor putea nimici până în temelie, iar imitatorii obiceiurilor streine credeau, că a sosit momentul să despărță biserica de stat. Atunci o seamă de oameni, după inițiativa d-nei Filipescu și a altor bune române, s'au constituit într-o societate, pentru apărarea bisericii.

Noi, Românii, vrem să fim fi ai părinților noștri, urmași ai strămoșilor noștri, adorând ceea ce au adorat ei și iubind ceea ce au iubit ei. Ideia dela care a pornit această societate, este nu numai românească, dar și creștină, și nu numai creștină, dar și ortodoxă națională. In aceste împrejurări este o fericire, că astăzi se mai găsește un liman pentru cei băntuiți de desnadejde.

Să nu vă temeți nici de ironia scepticilor, nici de cei necredincioși. Nu privește biserica pe câțiva oameni, cari au greșit. Ei sunt ca frunzele vesele, cari vor cădea, — neamurile însă vor trăi, și va trăi și poporul și biserica noastră.

Zice cel deșert într-o sine: cerurile sunt goale deasupra României. Sunt cincizeci de ani de când gunoaiile Parisului, cu mode, legi, cărți și alte articole importate, în teatru, și redacții de gazete, cred că vor putea învăța mai bine latinește, dacă vor spune cunoscuta frază: „Credo Deo non esse”.

Astăzi nu ne mai temem de toți acoștia și ne uităm la ei cu oarecare milă și cel mult cu silă.

Am auzit și noi Românii de un Pesteur, care spune, că de toate părțile ne înconjoară mister și iar mister, de Carlyl, de un Herbert Spencer, care mărturisește cu umilire, că între filosofie și religie nu poate să existe nici o ciocnire.

In nici o țară cultă cerurile nu sunt goale și nu pot să fie goale, vor fi goale deasupra României pentru sufletele goale! Și acum voi spune un cuvânt la adresa credincioșilor de alte confesiuni.

Noi Românii am fost și suntem în totdeauna îngăduitori pentru toate credințele streine, lăsând pe credincioși să-și mântuiască sufletul lor după credința lor. Dar nu ne este prieten cel care hulește biserica statului român, spre a ne îmbia spre credința lui, fiindcă tradițiile religiei și neamului românesc nu le dăm pe tradițiile oricărui alt neam.

Vor fi frumoase monumente olăduri ca Notre Dame de Paris, Sf. Petru din Roma, și câte altele; dar este la Cozia mormântul aceleia, care cernită în haine oălgărești sub numele de maica Teofana a jeli până la moartea ei, pe eroul ne-

mului nostru căzut pe câmpiile Turdei! — Mai avem apoi mănăstirea Curtea de Argeș, unde odihnesc rămășițele aceluia vovod, de la care ne-a rămas aceea minunată poveste a Mășterului Manole, care face astăzi să înrouzeze de lacrimi ochii copiilor cetind-o, avem Rădăuții, unde odihnește Bogdan, întemeietorul Moldovei, apoi Suceava, Sucevița, Voronețul, unde odihnesc citorii și vovezii de pe vremuri.

Măreț este Sf. Petru, dar mai scump ne este altarul mănăstirii Putna, unde doarme și azi Ștefan Cel Mare și Cel sfânt, pe care însuși Papa l-a numit atletul lumii.

A crescut odată cu noi, cu neamul nostru, biserica noastră. Colinda copiilor ne amintește, nu numai de nașterea copilului din Betlehem, atunci când ei cântă Flori Dalbe și Leroi doamne, ci ne amintește și de Traian, care de și nu a fost creștin a rămas un sfânt pentru epoca lui.

Pentru noi cea mai slăvită și înțeleasă este biserica noastră, fiindcă de la naștere ea ne duce de mână până la mormânt.

Când recităm acea frumoasă rugăciune, care se spune la vecernie „lumină lină a sfintei”... simțim că cineva, care ar lovi în biserica noastră, ar lovi în însăși existența noastră.

Am fost și suntem îngăduitori cu credințele streine. Cu banii noștri s'au scris rugăciuni în limba arabă, georgiană, și s'au susținut credințe streine. Astăzi chiar ridicăm cu banii noștri temple lui Allah, pentru ca preoții din vârful minaretului, de trei ori pe zi să aducă laude profetului, în numele căruia credincioșii lui au dărâmat pe vremuri atâtea biserici românești.

Și acum un cuvânt și pentru cuceririi părinți. Un strein, care a călătorit pe la 1840 prin țările noastre, spunea, că biserica noastră este mută. Adevărul este, că de atunci și până astăzi în mare parte biserica noastră este mută.

Unde se aude clerul nostru în afară de Duminecile și sărbătorile în Sf. Liturgie? Ar trebui să vă gândiți la cuvântul evangheliei care spune: „Nu mergeți de cetăț, ci predicați”. Nu mai vorbesc de arhierii, cari ar trebui să fie cele mai mari talente, și cei mai distinși oameni, pe cari îi produce o generație.

Unde este vremea, când principii Brâncoveni scriau predici spre a fi cetele credincioșilor? Dar vremea genialului Antim?..

Vremurile cred că se vor întoarce, grație acestui început mic, modest. Amvoanele vor răsună de predicele preoților, unde credincioșii vor veni ca cei însetați la izvor. Negurile și norii, cari ne jignesc adânc, vor dispărea, și toate frunzele vesele vor cădea, iar biserica își va câștiga demnitatea ei”.

Cuvântarea dlui profesor Mehedinți a fost viu aplaudată.

A mai vorbit preotul I. Dumitrescu, apoi s'au trimis adrese de mulțumiri M. Sale Regelui, Mitropolitului Primat și Mitropolitului Moldovei, iar la orele 6 se dădina publică a fost încheiată, și au ținut se dădina comitetului parohial, în fața cărora s'a făcut obicinuita dare de seamă despre starea financiară a societății. E următoarea: In primele șapte luni de existență societatea a încasat 334,765 lei, a cheltuit

64,231 lei, are bani gata 69,494 lei și un imobil în valoare de 201,040 lei.

Dorim spor și înaintare acestei societăți și izbândă tuturor visurilor sale.

Amicul.

Convocare.

In înțelesul §§-lor 12 și 13 din statute membrii „Reuniunii femeilor române din Sibiu” se convoacă în

Adunare generală ordinară,

pe Duminecă, în 25 Iunie 1911, la 11 ore a. m., în localul „Casinei române”.

Ordinea de zi a adunării este:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Raport despre activitatea comitetului în 1910/11.
3. Revizuirea rațiunii pe anul 1910 și statorirea bugetului pe anul 1912.
4. Alegerea comitetului.
5. Propuneri eventuale.
6. Alegerea unei comisii pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.
7. Încheierea adunării generale.

Din ședința comitetului „Reuniunii femeilor române din Sibiu”, ținută în 15 Iunie 1911.

Elena Petrașcu
vice-prezid.

Dr. Beu
secretar.

Dela „Asociațiune”.

Cătră abonații bibliotecii populare a Asociațiunii.

Aducem la cunoștință abonaților, că numerile apărute până acuma din „Biblioteca Poporală” s'au expediat tuturor. In curând vor primi Nr. 6, pe Iunie. Rugăm deoi pe toți ceie n'au primit până acum vre-unul din numerii apăruiți, să-i ceară în cursul acestei luni.

Totodată vestim abonaților că pe viitor, dacă nu vor primi regulat cărțile, nu va fi din vina noastră, fiindcă noi de aici le trimetem tuturor, ci va fi vina poștei și a primăriilor. Am mai băgat de seamă, că broșurile în multe locuri sunt reținute de oameni nechemate. Ba am avut câteva cazuri, când n'au rechemat broșurile de cătră abonați, cărora le-am trimis în pachet cu recipisă. Noi trimetem cărțile abonaților dintr-o comună deodată. Așadar acolo unde unii le primesc și alții nu, înseamnă, că cele cari n'au sosit, au fost înstrăinate. Abonații „Bibliotecii Poporale” și binevoitorii „Asociațiunii” trebuie să cerceteze cine sunt cei cari pun mâna pe cărțile altele.

Abonații noi și reclamanții vor primi numerile 1, 2, și 3, numai la vară, fiindcă cele zece mii de exemplare, în câte s'au tipărit, s'au trecut toate. Acum se t păsă din nou în câte cinci mii de exemplare.

Ceie ne scriu sunt rugați să-și scrie citeț numele lor, al comunei și mai cu seamă poșta ultimă.

Domnii colectanți să binevoiască a ne trimite listele de abonament și taxele îndată după colectare. Spunem aceasta deoarece am primit reclame dela astfel de membri, a căror abonament n'a ajuns încă la noi.

Sibiu, 1/14 Mai, 1911.

Administrația
„Bibliotecii Poporale a Asociațiunii”.

așa și în partea aceasta sașilor asemenea sânt.

Mai încolo, fiindcă până acum propoziția între români pentru aceea n'au putut mai mare mergere înainte face, căci aceia dela învățarea meșteșugurilor și umblarea în societatea cetățenească la cetatea Sibiului au fost încheși sub grea osândă (care gândirea cea bună de tot o apără) au trebuit să geamă, așa comesului nații săsești deosebită purtare de grijă a avea, o guvernium să i aducă aminte despre aceia, ca nu cumva românii cu sași împreună lăcuiitori în vre-un chip a să asupri sau decât alți lăcuiitori de sas, mai greu a să tractă, ci mai vartos toată silința a și-o pune ca pruncii românești la umblarea aflătoarelor școale să să primiască și de prisos să să învețe a cetă, a scrie și a socoti (aritmetica) ca să nu li să poată mai mult imputa de cătră oialetă împreună cetățeni, că sânt leneși cătră științele procopșirii lor. Intra celelalte cu preafinalta milostivire rămânând.

Dat în Viena Austrii la 28 Aprilie 1820.

Grof Ioan Nepom. Esterházi m. p.

Michail Beniovski m. p.

(Comunicată de E. Cioran, paroh în Rășinari).

Programul examenelor

la școalele medii gr.-or. române din Brașov la finea an. școl. 1910/1911.

4). Examenul oral de maturitate la gimnaziu se va ținea în zilele de 6/19 până în 11/24 Iunie în sala festivă a școalei.

B) Examenele private (particulare) se vor ținea în zilele de 13/26—17/30 Iunie.

C) Examenul public de gimnastică se va ținea în curtea gimnaziului (intrarea din strada băilor de aburi) în 19 Iunie (2 Iulie) la 5 ore p. m., în caz de timp nefavorabil în ziua următoare.

D) Examenele publice de încheiere se vor ținea: Luni și Marți în 27 și 28 Iunie v. după următorul program:

I. La gimnaziu.

Luni în 27 Iunie v.

Ora	Clasa	Obiectul	Profesorul
7 ¹ / ₂ —8	VII.	Română	Dr. Ios. Blaga
8—8 ¹ / ₂		Fizica	T. L. Blaga
8 ¹ / ₂ —9	VI.	Istoria	I. Petrovici
9—9 ¹ / ₂		Latina	N. Sulică
9 ¹ / ₂ —10	V.	Maghiara	Dr. I. Bunea
10—10 ¹ / ₂		Română	Dr. A. Bogdan
10 ¹ / ₂ —11	IV.	Germana	Dr. I. Bunea
11—11 ¹ / ₂		Matematica	A. Ciortea
11 ¹ / ₂ —12		Declamațiune	
		Coruri vocale	
2 ¹ / ₂ —3	III.	Istoria	Dr. Ios. Blaga
3—3 ¹ / ₂		Geografia	G. Vătășan
3 ¹ / ₂ —4	II.	Latina	N. Sulică
4—4 ¹ / ₂		Aritmetica	T. L. Blaga
4 ¹ / ₂ —5	I.	Religia	Dr. N. Stinghe
5—5 ¹ / ₂		Istoria nat.	D. Lupan

II. La școala reală.

Marți în 28 Iunie v.

7 ¹ / ₂ —8	IV. reală	Maghiara	N. Bogdan
8—8 ¹ / ₂		Germana	Dr. C. Lăcea
8 ¹ / ₂ —9	III.	Franceza	Dr. C. Lăcea
9—9 ¹ / ₂		Istoria	I. Petrovici
9 ¹ / ₂ —10	II.	Română	N. Bogdan
10—10 ¹ / ₂		Aritmetica	D. Lupan
10 ¹ / ₂ —11	I.	Religia	Dr. S. Stinghe
11—11 ¹ / ₂		Geografia	G. Vătășan

E) Încheierea solemnă a anului școlar se va face Mercuri în 29 Iunie v. în sala festivă la orele 11, după școalele vor fi asistat în corpore la serviciul divin în biserica sf. Nicolae din Șcheiu.

După încheierea festivă a anului școlar se vor distribui între școlari, (prin dnii profesori de clasă în loalele de clasă) testimonii și anuarul școalei.

Participarea la examene și la încheierea anului este obligatorie pentru toți școlarii. Absenții nu vor primi testimoniu și anuar și vor fi deosebit pedepsiți.

Brassó (Brașov), în 27 Mai, 1911.

Direcțiunea școalelor medii gr.-or. române.

Examenele de finea anului

la școala comercială superioară gr.-ort. română din Brașov.

Ordinea examenelor publice de maturitate și de clasă de încheiere, care se vor ținea cu elevii școalei comerciale superioare gr.-or. române la finea anului școlar 1910/1911.

Examenul de maturitate se va ținea în zilele de Luni în 13, Marți în 14 și Miercuri în 15 Iunie v. a. o. în localul școalei. La acest examen, deschis pentru publicul mare, nu pot lua parte școlarii.

Examenele de clasă se vor ținea în sala claselor a doua în zilele următoare dela 7—12 ore a. m.

Luni în 20 Iunie v. clasa I. comercială: 1. Religioasă, Prof. Dr. St. Stinghe; 2. Română, C. I. Sânjoanu; 3. Principii comerciale, I. Socaci; Franceza, I. Pricu.

Marți în 21 Iunie v. Cl. a II. comercială: 1. Religioasă, profesor Dr. St. Stinghe; 2. Română, A. Bărsănuș; 3. Cunoștințe de drept, I. Socaci; 4. Aritmetica comercială, I. C. Panțu; 5. Franceza, I. Pricu.

Miercuri în 22 Iunie v. Cl. I. comercială. 1. Fizica, profesor: Tit L. Blaga; 2. Maghiara, C. I. Sânjoanu; 3. Istoria, A. Bărsănuș; 4. Aritmetica comercială, I. C. Panțu.

Joi, în 23 Iunie v. Cl. II. comercială: 1. Maghiara, profesor: C. I. Sânjoanu; 2. Matematica, Tit L. Blaga; 3. Geografia, A. Bărsănuș; 4. Contabilitatea, I. Pricu.

Vineri în 24 Iunie v. Cl. I. comercială: 1. Matematica, profesor: Tit L. Blaga; 2. Germană, C. I. Sânjoanu; 3. Geografia, A. Bărsănuș.

Sâmbătă în 25 Iunie v. Cl. II. comercială: 1. Economia națională, profesor: I. Socaci; 2. Germană, C. I. Sânjoanu; 3. Chemie și Mercologia, A. Vlaicu; 4. Istoria, A. Bărsănuș.

Sâmbătă în 18 Iunie v. a. o. la 7 ore dimineața va fi examenul verbal cu privăștiți clasei I. și II. com.

Miercuri, în 29 Iunie v., după serviciul divin, la care vor participa toți elevii și profesorii, se va încheia în mod

în fundușul cel crăesc șezătorii, și mesteacat cu sașii lăcuiitorii, ca sașii cu stăta mai tare trebuie să socoti, cu cât natura fundușului crăesc deschilina de drepturilor o scoate afară, și aceia cari sunt cuprinși în sân pentru mai ușor purtarea greutateilor de obște, nici dela împărtășirea foloșurilor celorlalți lăcuiitori cuvincoase mai mult să pot închide afară, sau cu oarecare vătămătoare prea strângere întru pğubirea lăcuiitorilor români, aceia dela cumpărarea și câștigarea fundușurilor sau locurilor nemisătoare (de moșie) să opri și mai greu ca sașii a să tractă să pot. Opinia c. g. intracolo făcută ca de aici înainte jăluindu-să românii, că feciorii lor nu li să primesc la învățarea meșteșugurilor, a li să face îndestul și a li să da spre aceea ajutorință, prin aceasta să lasă în loc.

Iară despre pretendelutele documenturi false, prin Vasilie Aron sub cursul acestei cercetări producăute, mai încolo relația c. g. să așteaptă.

La punctumul al 4-lea. Românii în fundușul crăesc șezători cu fundușuri nemisătoare chiverniași, neputându-să osăbi de cetățenii cei cu lăcuința statornică, și foloșurilor celor de obște a fi părtași nezmintit să se îngădue și dimpreună dela împărtășirea lemnelor și a ghinzi care să cuvine după statute legii cetățenilor (păzindu-să totuș regulele în treaba păduri-

lor orânduie) nici într'un chip să pot abate, sau da afară. Acestor orânduială, și despre aceia cari moșii zălogite pe vremea cât le stăpâneau, și încă deosebitele legi cetățenești nu vor sta împotrivă, sau aceia dreptății s'ar împotrivi să înțelege.

La punctumul al 5-lea. Crăescul Guvernium să porunciască magistratului Sibiului, ca fiind prin ceretătorii omisierăși s'au găsit a nu fi pșunea de ajuns, așa de aici înainte folosul pășunii în locurile cele arătoare și în pământurile de pe care săcerându-să holdele și nesămănându-să de nou cu ceva felu de roduri, să fie spre folosul de obște a lăcuiitorilor, ca așa fără pricinuirea pegubii putându-să dela darea locurilor în arendă neguțătorilor streini, încât acelea spre însuș sama vitelor lăcuiitorilor ar fi de lipsă, să înceze.

La punctumul al 6-lea. Opinia o. guvernium în rândul dării feciorilor spre oăstanie întocmiți, până când altă normă (rânduială) prin legi statornică să va așeza, ca să să păzască întoama rânduilele cele acum aflătoare, încunjurându-să toată pătînirea între sași și români, să lasă în loc.

La punctumul al 7-lea. Dacă sașilor în Maeri aflători înșul de crăjmărit este îngăduit, nici românii înșul împreună cetățenesc cu temei să poate tăgădui, ci

solemn anul școlar 1910/1911 în sala cea mare a edificiului central.

La încheierea anului școlar din 29 Iunie v. fiecare elev va primi certificat școlar și un exemplar din anuarul școlii. Elevii absenți, precum și restanțierii de didactică etc., nu vor primi nici certificatul, nici anuarul școlii.

La examenele acestor, precum și la festivitatea de încheiere a anului școlar, sunt invitați cu toată stima părinții, amicii și binevoitorii acestei școli.

Brassó (Brașov), în 31 Mai 1911.

Direcțiunea.

NOUTĂȚI.

Fidanțare. Arhiducele Carol Francisc Iosif, fiul întâi născut al răposatului arhiduce Otto și al Mariei Iozefa, și viitor moștenitor al tronului austro-ungar, s'a fidanțat în 13 Iunie în Pianore cu principesa Zita, fiica principelui Robert din casa de Bourbon-Parma. Mirele este de 24 de ani, mireasa de 19 ani.

Inmormântarea profesorului Aurel Bratu. Mercuri d. e. la orele 2 s'a făcut inmormântarea regretatului profesor seminarial Aurel Bratu. S'a prezentat la casa mortului, pentru a da decedatului onorurile din urmă, toți elevii seminarului Andreian, sub steag negru, profesorii dela seminar și dela școala civilă de fete, asessori consistoriali, în frunte cu P. C. Sa Arhimendritul Dr. Ilarion Fuscariu, vicar arhiepiscopesc, funcționarii „Asociațiunii”, și al „Albinei”, în frunte cu domnul director P. Cosma, și alți Români inteligenți și oameni din popor. Actul inmormântării l'a săvârșit P. C. Sa Protosinghelul Dr. Eusebiu R. Roșca, director seminarial, asistat de protopresbiterul Dr. Ioan Stroia, de presbiterii Dr. A. Crăciunescu și Oct. Mureșianu, și de diaconul Dr. V. Stan. A cântat corul seminarial. Convoiul a trecut prin fața catedralei și a seminarului și și-a luat drumul spre biserică din suburbial de jos, unde apoi s'a făcut prohodul, și în urmă s'au rămassele pământești ale decedatului a fost așezat în cimitirul din acest suburbu. Au vorbit în biserică: Dr. Ioan Stroia, prof. V. Păcală, poetul Oct. Goga și elevul din secția pedagogică Clinciu. Odiunească acum în pace în sânul pământului, mult regretatul defunct.

Din casa magnatilor. Vicepreședintele casei magnatilor, baronul Coloman Kemény, și-a dat demisiunea. În locul său a fost ales vicepreședintele baronul Samuil Iosika.

Concediu pe seama soldaților. Ministrul pentru apărarea țării a dispus prin ordinățiunea numărul 57,000 din 1911, ca soldaților din armata comună să li se dea și anul acesta concediu de trei săptămâni pe vremea secerișului. Răzarea are să și-o înainteze fiecare soldat, doritor de a primi concediu, în persoană, la raportul obișnuit. Nu se acordă concediu soldaților dela cavalerie, artilerie, și dela trupele tehnice și sanitare, cari sunt indispensabili pentru serviciul militar.

Examen. Examenul cu elevii dela școala de aplicație seminarială din Sibiu, se va ține în 5/18 Iunie s. c. la orele 2 după amiază în sala Nr. 23 a seminarului „Andreian”.

Ziua florilor în Sibiu se va aranja Duminecă în 18 Iunie n., și anume de către reuniunea femeilor săsești, în înțelegere cu alte societăți umanitare sibiene. Dimineața dela 7 până la 10 ore în toate stradele orașului se vor vinde flori: domnișoare vor oferi trecătorilor spre cumpărare câte o floare cu preț de zece bani. La unsprezece ore va fi muzică militară în Piața mare, după amiază în pavilionul de Sub arini, ear la „stea” va cânta orchestra orașului. Seara se va dansa în grădina Hermann.

Tragere la țintă. Concursul pentru tragere la țintă, organizat de reuniunea ofițerilor cu garnizoana în Sibiu, s'a ținut în zilele acestea sub protectoratul comandantului de corp, Iosif Gandernsk. S'a făcut trageri la distanță de 400 de pași cu arme de repetiție, și la 50 de pași cu revolver militar. Cu totul s'au distribuit 60 de premii prețioase, în mijlocul festivităților obișnuite.

Episcop pus la index. Din Roma vine știrea, că mai multe scrisori d'ale învâtatului episcop din Alba regală Ottocar Prohászka au fost puse la index de către Sacra Congregatio Indicis. Scrisorile acestea, ale căror cetire este oprită tuturor romano-catolicilor, sunt următoarele: *Excesele intelectualismului*, discurs de recepțiune în Academie, *Catolicismul modern* și un articol pastoral de Crăciun cu titlul *Mai multă pace*. Știrea a produs o mare mirare în cercurile bisericești și științifice din Ungaria.

Deputațiune la încoronarea regelui englez Sâmbătă în 17 Iunie va pleca arhiducele Carol Francisc Iosif la Londra ca reprezentant al monarhului nostru la încoronarea regelui George V. La suita arhiducelui se atasează, cum am anunțat, și o deputațiune din Sibiu, compusă din trei ofițeri ai regimentului de artilerie nr. 12, al cărui proprietar este regele englez.

Festivitate milenară. Zilele acestea s'au ținut mari festivități în vechea provincie franceză Normandia și în capitala sa Rouen. S'au împlinit adevă o mie de ani, decând normanii s'au stabilit în Franța. Normandia a fost cucerită mai de multe ori de regii englezi, până când Carol VII cu ajutorul fecioarei de Orleans, Ioana d' Arc, în veacul al 15-lea a recucerit-o. De atunci provincia a rămas franceză.

Băeți cu viitor. Poliția din Cluj a arestat Sâmbătă pe copiii L. Nyárad, E. Meyer și B. Nagy. — cei dintâi doi de 13 ani, acest din urmă de 12 ani. Copiii formau o bandă de pungași și, cum înșiși au mărturisit, în curs de câteva săptămâni au comis 30 de furturi mai mari și mai mărunt.

Asasinare în Timișoara. Într-o casă din mijlocul orașului Timișoara a fost asasinat în ziua mare proprietarul Franz Löwinger, șeful unui munte de pietate. Asasinul este un chelner cu numele Balázs István, care a fost arestat și la care s'au găsit bani și juvare răpite din muntele de pietate.

Cutremur de pământ. Din Madrid se anunță, că Sâmbătă s'a prăbușit cu mare șgomot o biserică a capușilor. Oamenii din lăuntru au putut scăpa de timpuriu, pentru că o crepătură produsă în zid a prevenit catastrofa. Cutremurul s'a simțit și în Andaluzia și în alte părți din Spania.

Gaz subpământean. La Ugra de pe Mură, după mai multe sondegiuri, s'a descoperit la o adâncime de 500 de metri un nou izvor de gaz puternic.

Mulțamită. Marele mecenat, ilustrul domn Vasile de Stroescu, a dăruit pentru școala noastră gr.-or. română din Z'agna, prot. Agnita, 500 cor. Subscrierul în numele credincioșilor din această parohie li aduc cea mai adâncă simțită mulțamită. Z'agna, 8 Iunie st. n. 1911. Ioan Floca, paroh gr.-or. român.

Dela politehnica din Viena. În aula școlii de politehnică din Viena s'au petrecut Luni demonstrațiuni studentești. Cauza acestor mișcări este numărul din cale afară mare, care este primit la institutul vienez, unde în fiecare an se înscriu tot mai numeroși studenți din Rusia și din țările orientale. O deputațiune de-a demonstranților s'a dus la rector și a cerut introducerea unui număr restrâns la primirea de studenți străini. Rectorul politehnicii a promis îmbunătățire.

Distincție. Din Berlin se scrie, că premiul literar Nobel se va acorda în anul acesta autorului dramatic Maeterlinck.

Iarăși monument. Duminecă trecută s'a inaugurat statuia a șasezeci și patru, în memoria lui Kossuth Lajos. Statuia a fost ridicată prin contribuiri publice, în oana mare Pesta mică.

Pentru drepturile femeii. Congresul internațional pentru dreptul de vot al femeilor s'a deschis Marți în Stockholm. Au fost de față peste o mie de persoane sosite din toate părțile lumii.

Dela „Reuniunea română de înmormântare din Sibiu”, aflăm că în răstimp casariatul ei a plătit ajutoarele statutare după răposeții membri: Simeon Togan, Anica Pivode, Dr. Petru Șpan, Ioan Suciu, Mihail Blocher, Paraschiva Răduț, Nicolae Gogan, Aurel Bratu și Antoniu Vasilichi, cari formează oszurile 173—181 de moarte în sânul reuniunii.

Hymen. Iuliana Gărbacea și Dimitrie Opris, funcționar la banca de asigurare „Transilvania”, anunță celebrarea religioasă a cununiei lor, ce se va săvârși Duminecă, în 5/18 Iunie s. c. în biserica gr.-or. română din Brănești (Banat).

Petrecere. Direcțiunea băilor din Oana Sibialui aranjează dans Sâmbătă în 17 Iunie. Intrarea de persoană 1 coroană, de familie 3 cor. Inceputul la 9 ore seara.

Mulțamită. În numele parohienilor mei aduc și pe această cale cea mai sinceră mulțamită marelui binefăcător al neamului nostru, d'ui Vasile de Stroescu, pentru suma de 200 coroane, dăruită pentru repararea iconostasilui bisericii. Făcătă, la 19 Iunie 1911. Teodor Șovrea, paroh gr.-or. român.

Expulsări. Evreimea din capitala rusească se jăluiește, că e mult șicanată de poliție, care în vreme de noapte face revizii în locuințele cetățenilor evrei din Petersburg, pentru a afla nu cumva se adăpostesc în capitală și persoane, care nu au dreptul de a se stabili acolo. Numeroși fi și poporul lui ales au fost expulsați din țară.

Dar pentru biserică. Credincioșii noștri dl Ioan Ciup (Nádas) cu soția Rafila n. Rușan, funcționar de gară din Loamnăș, au dăruit pe seama bisericii noastre două sfecnice lucrate frumos în colorii naționale în preț de 50 cor. „Reuniunea femeilor pentru înfrumusețarea bisericii” prin rostul și la stăruința dlor: Rafila Ciup și Ana Belacu a dăruit două sfecnice în preț de 30 coroane. Acestor binevoitori și evlavioși donatori li aduc cele mai sincere mulțamite. Loamnăș, la 1 Iunie 1911 v. Nicolae Dorca, preot ort. rom.

La fondul de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pentru meseriașii noștri, al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, au mai dăruit: D. Hanis, pantofar, Sadu 50 bani, And. Teodor, grădinar 20 bani, Dr. Aurel Crăciunescu, profesor 50 bani, Samuil Petrașcu, măsar, Paris 1 cor., D. Stăngu, funcționar de bancă, Orăștia 20 bani, Gherasie Negrilă, învățacel măsar, Iliu-murășan 25 b., Dr. Rusan, medic, Noorich 50 bani, Rosalia Vasilichi, în amintirea soțului său Antoniu Vasilichi, fost inspector de penitencier 1 cor. și Vic. Tordășianu, prez. 10 bani.

Colecta

pentru busturile lui M. Eminescu și Gh. Barițiu în Sibiu.

Dr. Vasile Todor, medic, Dr. Laurențiu Pop, câte 20 cor., Dr. George David, Silvea Lazar, câte 5 cor., Petru Macaveiu, 2 cor., toți din Abrud. Interese după 52 cor 4 cor. 32 bani. George Popoviciu, locotenent, Graz, I. R. Butu, Sărățu, România, câte 10 cor. Pavel Fumor, Nierău, 20 cor. George Nicolaeviciu, 10 cor., Eugen Crenian, 2 cor., ambii din Reșița. Victor Bumbescu, 3 cor. Alexandru Crenian, 10 cor. Eugen Szeleș, Gherla, 1 cor. N. N., 10 fl. X. Y., 20 fl. Sziláry, Ana Mărginean, Eugen Sziláry, câte 1 cor. Elevii preparandiali curs III, 1 cor. Elevii preparandiali curs IV, 60 fl. N. N., 30 fl. N. N., 60 fl. N. N., 1 cor. Elevii preparandiali curs I, cor. 1-08. Dr. Ioan Marcia, Alba Iulia, George Chelariu, Brașov, Ioan B du, câte 10 cor. Dr. Caius Moga, 5 cor. Dr. Glajar, Dr. Sever de Oboanaș, câte 2 cor. Axente Bănciu, 3 cor. George Pașcariu, protopop, 30 fl., Valeriu Isaiu, Pompeiu Ciurdărean, Pompiliu Mureșan, câte 1 cor., Toma Oprea, Petru Chirțes, câte 50 fl., Ioan Cărcu, cor. 1-20 toți din Bealean. „Arieșana” inst. de credit, Turda, 40 cor. Ioan Cămponeanu, Grigor Marienescu, Ecaterina Marienescu, Iuliu Oau, învățător, câte 5 cor. Florian Boxiu, 3 cor. Eftimie Ciorogar, Nicolae Ștefănescu câte 2 cor. Dr. Const. Missiciu, 20 cor, Isabela Lica, 2 cor. Iuliu Simon, 1 cor. Andrei Boosa, 3 cor. George Tarian, Nicolau Rățiu, câte 2 cor. Teodor Muntean, Iuliana Paulescu câte 1 cor. Petru Damacus, 2 cor. Pavel Mireu, Iuliu Patociu, Constantin Vuculescu câte 1 cor. toți din Lipova. Elevii școlii conduse de I. Oau, cor. 3-20 N. Ioan, (indescifrabil) 3 cor. Nicolau Ludu, 40 bani, Ioan Gânsă, 40 bani, Ioan Ludu 60 bani, Nicolae Tinturea, 40 bani, Dumitru Grama, 40 bani, Maria Popa, 1 cor. toți din Bealean. George Tăflan 1 cor. Romul Tăflan 40 bani, Ionel Tăflan 20 bani, Mateiu Barsan, 2 cor. Dr. Vasile Lohan profesor 50 cor. Dimitrie Burai 10 cor. Antonie Bona 10 coroane. „Ajutorul” institut de credit, Șeioa-m. 5 cor., Ioan Nistor, Ioan Ittu, And. Blatan, câte 1 cor., din Șeioa-mare, Mihail Ittu, Arad 2 cor., Galațion Șagău 20 c., Vasile Vidrișin 10 cor., din Sibiu, Ioan Trif, Tăuni 4 cor., Alexandru Lebu, Si-

biu 20 cor., „Șeioșiana” inst. de cred. 30 cor., Dr. Pompei Gherman 20 cor., Traian Stoica, Dr. Hariton Pralea, câte 5 c., Dr. I. Decian, Dr. I. Neamțu, câte 3 cor., Valerie Ghioroiaș 2 cor., din Șeioș, Vio. Stoica, Dumitru Frâncu, din Tiușul-nou, Ioan Gligor, Veneția-inf., Iliu Oana, Tintari, Valer Lange, Valer Sassebese, din Șeioș-nouă, Ioan Boldea, Comana-inf., P. Bărbat, Șeioș, Matei Folea, Mândra, I. Capetă, Șona, Dr. C. V. Moldovan, Șeioș, N. N., câte 2 cor., K. Hann, hotel, Rozalim Mjer, Iliu Tutui, câte 1 cor., „Riureana” inst. de credit 30 cor., George Petrovan, Capolnoș 4 cor., Teodor Medan, Mănăștur 3 cor., I. (indescifrabil), St. Birlea, câte 1 cor., A. Stupariu 2 cor., G. Vancu 1 cor., Dr. Traian Morcan, Câmpeni 10 cor., Victor Vlad 1 cor., Dr. Remus Furdai 2 cor., Dr. Nicola Andreiu 5 cor., Demetriu Pop, Augustin (indescifrabil), câte 2 cor., din Câmpeni, Iosif Arieșan, Certege 5 cor., Cornel Suciu, Câmpeni 2 cor., Nicolae Togau, Sibiu 5 cor., Cav. Augustin Dobrea, 20 c. Elena A. Dobrea, Dam. Dobrea, câte 5 cor., Dum. Dobrea, Simion Reteșan, N. N., Aurel Niculescu, câte 2 cor., Petru Popoviciu 10 cor. Simion Onoie 3 cor., Dumitru Goia, Tr. Pop, Lazar Boldas, din Abrud, Nicolae Ciura, Dr. Gregoriu German, câte 2 cor., Iuliu Suciu 1 cor., Dr. Vasile Ciura 4 c., Ioan David 2 cor., Stefan Garoiu 1 cor., Ioan Simulescu 1 cor., Aurel Ionuțiu 2 c., Vasile Onoie, Nicolae Onoie, câte 1 cor., din Abrudsat, Teodor Onoie 1 cor., Dr. Eugen Solomon 2 cor., A. W. Zeiler 1 c., din Blaj, „Furnica” inst. de credit 50 c., Dr. Nicolae Șerban 10 cor., Iacob Macaveiu, Dr. Andrei Micu, câte 2 cor., Dr. Ioan Șanchea 5 cor., Dr. Camil Negrea 10 cor., Dr. Liviu Pandrea 5 coroane, Dr. Titus Perța 10 coroane, toți din Făgăraș, Dr. George Urdea, Dr. G. Ganea, Dr. V. Pegușă, Ioan Seurtu, Matei I. Jiga, Costi Toma, Ilariu Debău, Iosif Crăciun, Nicolae Silaghi, Ieronim Preda, Baour Buzdugan, Dom. Poparad, George Sorea, Iosif Martin, câte 1 cor., George Bărsan 5 cor., Constantin Pop, 2 cor., Iliu Beleană, 2 cor., toți din Făgăraș; Simion Căluțio, Sănmărtin, 5 cor., Alexandru Papiu, 3 cor., Ioan Anca, Subpădure 4 cor., Iuliu Holder, Lepindea, 1 cor., Alexiu Trifa, Făget, George Dănilă, Stefan Faust, Petru Sănmărgitean, Emil Frâncu, toți din Bacău; Vasile Smigelschi, I. Marele, ambii din Sâncel, B. Folea, Giulus, Z. Nuțiu, A. Nilea, N. Platon, toți din Tirimlia, I. Popovici, George Negrea, ambii din Fatao, Ioan Gligor, Aurel Vodă, Laurențiu Pasou, Dr. Ioanoviciu, toți din Sănmiclaus, Dr. I. Boila, George Sibău, ambii din Sănmărtin, Nicolae Todea, Simion Gocan, Nicolae Pop, ambii din Blaj, Petru Șogan, Bobchalma, Petru Șogan, Cerghid, Ioan Băndea, Victor Maior, ambii din Sănmărtin, Eugen Răduțiu, Vasile Cioban, ambii din Cerghizel, toți câte 1 cor.; Dr. V. Rașea, 2 cor., Dr. Ioan Mihu, 100 cor., „Casa de păstrare din Săliste”, 100 cor., Nicolae Hențiu, 10 cor., Constantin Hertia, 5 cor., ambii din Săliste, „Șeioșiana”, inst. de credit și econ., Șeioș-veche, 20 cor.

Colecta ziarului „Românul” (nr. 114). Petru de Mocsonyi, din Capolnaș 100 c., I. Corbu, din Bistrița 5 cor.

Colecta dlui Vasile Bojor, stud. med. în Cluj: Vasile Bojor, stud. med. 1 cor. 20 fl., Coriolan Hertogă, Octavian Pop, Olimpia Popa Radu, Octavian Deac, Ioan Musca, câte 1 cor., Pavel Sirbu 1 cor. 60 fl., Aurel Gligor, Teodor Mișca, Ioan Surciu, Nicolae Ștefan, câte 1 cor., Valeriu Barbu 2 cor., Lazar Iosif, Emil Neagoș, câte 1 cor., Liviu Pop 2 cor. 20 fl., Demetriu Găldău, Tit Răsu, Costi Stanca, Ioan Iancușioi, Constantin Garoiu, O. Ganea, Tarquinu Prișcu, George Răhovean, câte 1 cor., Stefan Hossu 2 cor., studenți medic, Dr. Vas. Hossu 2 cor., Laurențiu Oanea, Ioan Lazar, Victor Bogdan, câte 1 cor., Octavian Răsu 2 cor., candidați de avocați, Emil Turcu, Victor Crănic, Romul Stăncel, Aurel Muth, Nicolae Cărpinișan, Demetriu Ghișoiu, Valeriu Por, Aurel Pop, Emil Achim, Alexandru Tăndreu, Valeriu Roșca, câte 1 c., Romul Dregos 1 cor. 20 fl., Ioan Murășan 1 cor., Romulus Dămian 2 cor. 20 fl., Stefan Oniga, Nicu Solomon, Ieronim Stoichița, Laurențiu Fodor, Nicolae Candale, Stan Șteflea, Parteniu Dan, Valeriu Olariu, câte 1 cor., Octavian Costea 2 c., Gregoriu Biji, Mateiu Voileanu, câte 1 c., Victor Ciuta 2 cor., studenți în drept, F. Sanjoan, Iliu Morina, Damian Pop, Sabin Murășan, Aurel Pop, câte 1 cor., N. N. 30 fileri, Vasile Miu 1 cor. 50 fl., Victor Mera 1 cor., farmacist, Teodor Bozășan, stud. acad. com. 1 cor., Mihail Radu, orolator 2 cor., Nicolae Moldovan, orolator, Romeo Dan, cand. med., Sabin Neagoș, farmacist, Virgil Bulbuc, stud. în drept, Stefan Ulpian, câte 1 cor. Suma 185 cor. Suma colectată până acuma 6,269 Cor. 12 fl.

Nr. 423/1911 prot.

(185) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a III-a Proștea, protopresbiteratul Agnietei, în urma ordinului P. V. Consistor Arhidiecezan din 26 Aprilie 1911 Nr. 4869 Bis., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima anunțare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Petenții să-și trimită rugărilor împreună cu documentele de lipsă după normele în vigoare în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral și cu prealabila încuviințare a acestuia să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sârbătoare la biserică spre a cânta și cuvânta, eventual a celebra.

Agnita, 31 Maiu 1911.

Ioachim Muntean
protopop.

Nr. 428/1911 prot.

(186) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de învățător la școala noastră din Șoarșul-mare, protopresbiteratul Agnietei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: 1. Salar fundamental de 600 cor. din repartitie dela popor, la mai mult parohia nu se obligă; iar întregirea de 400 cor. și cvinvenalele se vor cere dela stat după documentele celui ales. 2. Locuință în edificiul școlii 3. Trei (3) stânci lemne de foc dela comuna politică. 4. Două părțile mici de pământ, una lângă tîntirim și alta în „verzarie” spre folosință.

Învățătorul e obligat să țină strana la Vecernie și la Utrenie în Dumineci și sârbători și să cânte cu elevii la Sf. liturghie în biserică.

Petenții să trimită subsemnatului în termenul indicat rugărilor împreună cu documentele de lipsă conform normelor în vigoare și să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Agnita, 1 Iunie 1911.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al Agnietei în înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean
protopop.

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate foarte modern,
supraveghiere medicală constantă.

Telephon 88—89

Birou central, stabiliment medical:

Budapesta, Ferencz-körut 29

Consultațiuni dela orele 8—9 a. m. și 4—5 p. m.

[448] 25— Director-șef

Dr. Cosmutza.

Cura de băi Előpatak (Vâlcele)

să întrebuințeze cu mare succes contra boalelor de stomac, rinichi, uretru, matcă, ficat, splină, podagră și reumatism, stagneațiuni abdominale, precum și toate acele maladii, cari devin din nervositate!

Cura de beut cu renumita apă vindecătoare de Előpatak, — în strânsă legătură cu alte mijloace de vindecare aflătoare aici: (Băi calde și reci, aplicațiuni de cură de apă, masaje, gimnastică svediană, dietă potrivită), cu rezultate admirabile.

Sesozul de băi: 15 Maiu până 15 Sept.

Gara: Földvár și Seps-Szent-György, cu circulațiune ieftină și permanentă de trăsuri. Quartir (Logis) întreținerea ieftin și elegant! În timpul începerei și pe sfârșitul sezonului (dela 15 Maiu până 15 Iunie și 20 Aug. până 15 Sept.) să solvește numai jumătate din taxa de cură și muzică. — Quartirul cu 50% reducere, întreținerea și mai ieftină!

Apa minerală de Előpatak (Vâlcele) e prima între apele minerale cu conținut de acid carbonic și alcaoid de fer, se poate folosi ca un mijloc de casă și e preferită atât curată, cât și cu vin amestecată ca o beutură plăcută și recreatoare. Atât în țară, cât și în străinătate se consumă anual peste un milion de sticle! Locul de vânzare: Előpatak; se află însă de vânzare în toate orașele și prăvăliile mari.

Cu prospect serveste gratuit Direcțiunea!

(156) 3—6

Cancelarie administrativă și biuro de informațiuni

în

Budapesta.

Procur și dau informațiuni în toate afacerile procesuale, extraprocusuale, administrative și comerciale, mijlocesc împrumuturi personale, hipotecare și amortizaționale ieftin și în scurt timp; mijlocesc cumpărări, vânzări, exarândări de bunuri, mașini, motoare, și alte recheste economice; finanțez parcelări de mori, exoperez ajutoare de stat pentru preoți, învățători, școale și pentru cumpărarea de izlaze și pășuni; efeptuiesc tot felul de comande comerciale eventual și la bursă prompt, pe lângă taxe moderate și anticipația pentru corespondență. (84) 11—

Dr. Constantin Manea,

advocat diplomat.

VIII. Aggteleki-u. 10., l. 7. Telefon 171-27.

Birou de informații.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincă, m'am hotărât să deschid în **Budapesta birou de informații** și

Agentură românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză — dau în restimp de 2—3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urgentez rezolvirea petițiilor. Vorbesc în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvare favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Preturi moderate, serviciu prompt informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

(140) 8—10

L. Olariu,

Budapesta, Lajos-utca 141 III/19.

Frumseța.

Dorința cea mai ferbinte a oricărei dame e fără îndoială: a fi cât mai frumoasă, și spre a ajunge acest scop, ea prinde orice ocaziune, își spoeste obrazul cu mijloacele cele mai de necrezut, ceea ce în cele mai multe cazuri are ca urmare, că obrazul, în loc să se înfrumusețeze, se ruinează, astfel, că are lipsă de un timp îndelungat și de o îngrijire deosebită, până ce din nou e restabilit.

Singurul succes în lume, pe care l-a dobândit farmacistul Clemens v. Földes cu **Crema-Margit** (cu deosebire în Franța și Germania) a îmbărbătat pe mulți oameni la imitarea acestui mijloc renumit, nestrăicios, care singur are un efect miraculos în contra tuturor necurațeniilor de piele, cum sunt piștrulele, petele de ficat, sgrăbunțele etc. Se înțelege, aceasta nimănui nu i-a reușit, căci secretul producției **Crema-Margit** îl cunoaște exclusiv numai inventatorul și fabricantul, care și păzește acest secret, prin aceea că tot singur pregătește acest preparat. Se vede dar că **Crema-Margit** rămâne deapănura aceeași; pregătirea ei e conștientioasă, din care cauză și efectul ei e repede și sigur. Admoniem deci damele, a-și spoi obrazul cu fel și fel de alifii; să folosească numai acel mijloc, care e recomandat și de medici renumiți din Anglia, Franța și America, ca unicul mijloc cu efect sigur, nestrăicios și bun pentru susținerea frumseței. Acest renumit mijloc de frumseță e **Crema-Margit** a lui Földes, care deja după o întrebuințare de 4—5 zile schimbă pe deplin pielea feței, piștrulele, petele de ficat, sgrăbunțele, roșata de față și mâni le depărtează, iar feței îi împrumută frumseță ideală, împrăpătare și tineretă. Pe lângă toate acestea **Crema-Margit** e cu totul nestrăicioasă. O dosă mică costă 1 coroană, una mare costă 2 coroane. **Săpunul-Margit** 70 fileri. **Pudra Margit** (albă, roză, și crême) 1 cor. Toate aceste mijloace pot fi folosite și separat. **Crema-Margit** a lui Földes se poate căpăta în toată farmacia mai mare, dacă însă undeva nu se află de vânzare, doritorul să se adreseze direct inventatorului **Clemens v. Földes**, farmacist în Arad.

Depozit central în Sibiu (Nagyszeben): Guido Fabritius, fabrica de săpun a lui Gustav Meltzer, parfumeria Meltzer, drogueria Carl Morscher, Carl Müller, Ervin Rummier, Pissel & Schmidt; în Agnita: Wilhelm Fröhlich; în Sighișoara: A. W. Lingner; în Mediaș: Ioșif Obert. [132 a] 4—8

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceeași și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **25 cor.**

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

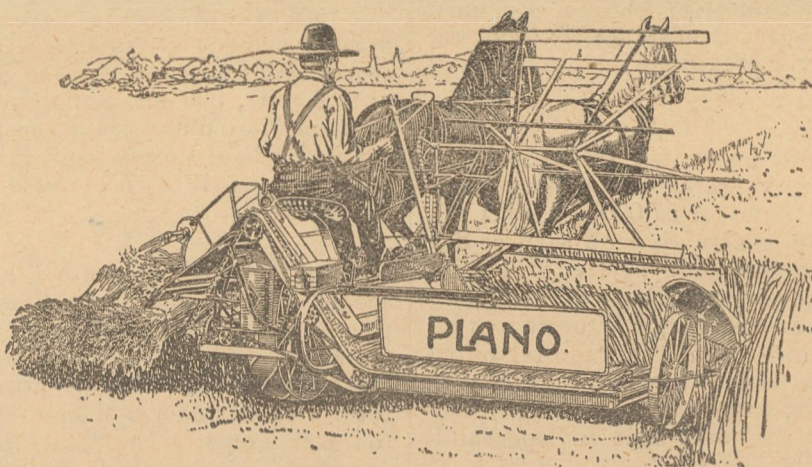
ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lature, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (278) 34—52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețouranturi ilustrate gratis.

Prima turnătorie de fer sibiiană,

mare fabrică de mașini agricole și industriale, precum și mare prăvălie de fer a lui

SAM. WAGNER,
Sibiu, Piața fânului Nr. 1.

Are onoare a anunța pentru sezonul de vară tot soiul de mașini agricole, precum: treerători cu mâna cu manej: cu motor încălzit cu benzin dela 2 cai putere în sus, mașini de secerat cu și fără aparat de legat, sfoară pentru legat snopi prima calitate cu prețul cel mai redus și pe lângă garanție, cositoare de fân, greble americane, stropitoare de vii etc., avându-le în marele seu depozit aranjate pentru a-și putea fiește cine alege după plac, cu prețurile cele mai reduse și condițiuni foarte avantajoase.

Cine dorește a-și procura astfel de mașini agricole, — se viziteze în prima linie fabrica susnumită, unde va găsi tot ce dorește, — și să nu se lase a fi tras pe sfoară de imitatori. (159) 5—10

Requisite de scris se pot procura de la **Librăria arhidiecezană**